

KONGL. MAJ:TS
BEFALLNINGSHAFVANDES

UTI

Malmöhus Län

TILL

KONGL. MAJ:T

i underdånighet afgifne

FEMÅRS-BERÄTTELSE

för Åren 1837, 1838, 1839, 1840 och 1841.

STOCKHOLM, 1844.

TRYCKT HOS P. A. NORSTEDT & SÖNER,
Kongl. Boktryckare.

INLEDNING TILL

Kongl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1817/1821-1851/55.

Kungl. Maj:ts överståthållares i Stockholms stad och Kungl. Maj:ts befallningshavandes i Sveriges län till Kungl. Maj:t femårsberättelser. Vissa femårsperioder finns även tabellbilagor.

Berättelserna innehåller följande avdelningar:

- Länets allmänna beskaffenhet
- Innevånare
- Näringar
- Politisk författning
- Städer

Efterföljare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetad och utgivet av Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1863-1912. Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes uti Malmöhus Län till Kongl. Maj:t i underdånighet afgifne Femårs-Berättelse för Åren 1837, 1838, 1839, 1840 och 1841.

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2010.

Vid digitaliseringen har en innehållsförteckning skapats och lags till.

KONGL. MAJ:TS
BEFALLNINGSHAFVANDES

UTI

Malmöhus Län

TILL

KONGL. MAJ:T

i underdånighet afgifne

FEMÅRS-BERÄTTELSE

för Åren 1837, 1838, 1839, 1840 och 1841.

STOCKHOLM, 1844.

TRYCKT HOS P. A. NORSTEDT & SÖNER,
Kongl. Boktryckare.

INNEHÅLL

Underdånig berättelse

	Sid.
§ 1. Länets Allmänna beskaffenhet.....	1.
§ 2. Innevånarne.....	2.
Folkmängden.....	2.
§ 3. Näringarne.....	3.
Desse äro hufvudsakligen två, jordbruk och boskaps- skötsel.....	3.
Skogarne.....	9.
Fabriker å landet.....	10.
Bi-näringsar.....	10.
§ 4. Kammar-Verk.....	11.
Stats-bidrag.....	11.
Politie.....	12.
Skolor och undervisningsverket på landsbygden.....	14.
§ 5. Städer.....	18.
1:o Malmö.....	18.
Följande fabriker finnas.....	19-20.
Allmänna undervisningsverkena äro.....	21.
2:o Landskrona.....	23.
Folkmängden.....	23.
3:o Lund.....	24.
Folknummern.....	24.
4:o Ystad.....	25.
Folkmängden.....	25.
Fabrikerna äro.....	25-26.
5:o Helsingborg.....	26.
6:o Skanör och Falsterbo.....	27.

§ 1.

Länets gränser hafva under den period som utgör föremål för denna berättelse, icke undergått någon förändring; utan utgöres af Christianstads Län å ena sidan samt Kattegatt och Östersjön å den andra. Ehuru mycken tillgång på skog inom Länet icke finnes qvar, bibehålles likväl den gamla benämningen skogs-trakt, till hvilken räknas de härader, som närmast angränsa Christianstads Län, och slättbyggd, den del, som tillgränsar hafvet. Af sednare klassen anses Oxie, Skytts, Wemmenhögs, Ljunitz, Herrestads, Torna, Bara och Rönnebergs Härader, för de bördigaste, samt af den förra Luggude, Onsjo, Harjagers, Färs och Frosta Härader för de mindre bördiga andelar af Länet. Utom den så kallade Lödde ström, hvarest finnas anlagde utmärkta qvarnverk, äro inga åar eller strömmar inom Länet, som förtjena särskilt anmärkas och icke eller några insjöar, Ringsjön undantagen, af betydighet. Den enda bergshöjd inom Länet benämnes Romeleklint, belägen i Weberöds socken af Torna Härad och hvilken utgrenar sig på åtskillige håll i orten.

Åt Råå flygsandsplantering, utgörande en rymd af 514 tunneland, deraf omkring 300 tunneland finnas vara med ganska stort och oräkneligt antal träd planterade, har Hushållnings-Sällskapet i sednare tider egnat en synnerlig uppmärksamhet och gjort så stora uppoffringar, som dess ringa tillgång på medel kunnat medgifva. Svårigheten att inhängna planteringen och freda den från okynne och åverkan af angränsande allmogen, har man försökt lätta derigenom att närboende åboer inom sig utsett tillsyningsmän, hvilka haft understöd att påräkna af Kronofogden i orten, som icke är aflägsse boende från planteringen. I hopp att Hushållnings-sällskapet, hädanefter som hittills, fortfarande vårdar sig om denna, både för det allmänna och

enskilda, lika nyttiga, som prydliga plantering, förmodas denna i framtiden vinna ändamålsenlig fullbordan.

§. 2.

Innevånarne.

Folkmängden inom Länets, som enligt förra Femårs-berättelsen utgjorde, 215,067 personer, uppgår nu mera, efter sistlidet års mantalslängder och inlemnade förteckningar till:

å landet	194,599.
i städerna	27,018
eller tillsammans	<u>221,617.</u>

Af dessa erläggas mantalspenningar:

å landet	99,609.
i städerna	15,711
och fria från mantalspenningar äro å landet och i städerna	106,297.

Den tillökning folkenummet således vunnit är i synnerhet att tillskrifva det fredslugn och det skydd för allmänna farsoter, som innevånarne under sednare fem åren njutit. Huruvida välmågan bland allmänheten i samma proportion stigit, är mera svårt att afgöra. 1840 och 1841 årens missväxter hafva tillbakasett jordbrukarne och medfört kännbara följder; i synnerhet har den del af allmogen som nedsatt sig å allt för små utklyfne eller afsöndrade jordstycken, haft svåraste kännningen af missväxten. Detta oaktadt fortgår likväl ännu sådana klyfningar och afsöndringar och föranleda till tidiga giftermål och äfven till den här ofvan omnämnde folkökning. Denna tillväxt vore mindre betänkelig om inom Länets funnos någon utvecklad industri eller lönande binäring, hvarmed denna allmoge, som icke af jordbruk hämtar tillräcklig bergning, kunde sysselsättas. Vid inträffande missväxtår blir alltså eländet här större än annorstädes och den obesutne jordägaren får då kännbart erfara att dess jord och dess arbetskraft sammanlagde icke förmå föda honom och dess omgifning. Denna erfarenhet verkar ofta hos honom förtviflan och deraf uppkommer lättja och liknöjdhet, hvarpå icke sällan följa armod och brott. Utom dess mo-

raliska olägenheter medföra jemväl hemmansklyfning och jordafsöndring i oändeliga lotter, äfven i ekonomiskt hänseende, ganska många svårigheter vid beräklandet och utgörandet af allmänna onera. Här finnes rusthåll, sönderstyckadt i så små delar, att ingen af de nära otaliga åboerne, äga så stort hus att rustningshästen deri kan inrymmas. Beräkningen af öfriga onera och prestationer, såsom tionde, väglagning, utgifter till allmänna byggnader och i synnerhet skjutsning är svår och hvad sista pålagan beträffar, mera omöjlig att utbekomma, emedan ingen af de så kallade åboerne mäga underhålla ett till skjutsning dugligt kreatur. Välmågan hos åboen så väl å större som mindre jordlotten vore likväl större om icke de i lyx och lefnadssätt sökte likna ståndspersonsklassen, hvilken seduare i alla tider, kanske sämre än allmogen, beräknar sina tillgångar och utgifter. I allmänhet och i synnerhet hos slättboen, är folklynnnet allvarsamt och något trögt, med fast karaktär och fallenhet för arbete. Brännvinssupandet kan anses vara i aftagande och sällan synes, vid allmänna samlingar, någon öfverlastad. Sådant var jemväl förhållandet, äfven före nykterhetsföreningarnes tillkomst. Att desse likväl bidragit till mera måttlighet är otvifvelaktigt och för allmogen mera utpekadt skammen att öfverlasta sig. Huruvida likväl håg för sparsamhet hos allmogen härigenom på samma gång blifvit väckt, tilltror jag mig icke att afgöra. Slätt-boen och den närmast städerna boende allmogen, som tillförne nöjdt sig med sin sup, söker ersättning för denna, uti kaffe, viner och andra mera dyrbara utländska drycker, för hvilka esomoftast lagsökningar anställas, på grund af ganska dryga speceri-räkningar från köpmansbodarne.

§ 3.

Näringarne.

Desse äro hufvudsakligen två, jordbruk och boskapsskötsel. I förra Femårs-berättelsen omnämnde Hushållnings-sällskap, Förvaltnings-utskott, Kontrakts-kommittéer och Pastorats-beredningar hafva uppoffrat en synnerlig uppmärksamhet åt förenämde näringar, hvilka också under tiden vunnit en betydlig förkofran. Det länge kända behovet af en läro-anstalt inom provinsen för dem, som ägna sig åt landtbruket, har med mera allvar blifvit behjertadt och, för att kunna realisera denna idé, hafva Hushållnings-

sällskaperna i Christianstads och detta Län bildat så kallade Skånska Provinsens Hushålls-förening, för hvilken stadgar upprättades 1839. Sälunda förstärkte och med mera tillgång på medel, sågo Hushållnings-sällskaperna sig i stånd att uppgöra handel om lämplig egendom för landbruks-skolans bildande. I denna tidpunkt blef frälse-egendomen $\frac{1}{2}$ mantal Orup, belägen i Frosta härad och Gudmuntorps socken och i närheten af större egendomarne Skarhult och Löberöd, fal. Dess läge i ungefära gränsen af slättlandet och så kallade skogstrakten, var så mycket mera tjenligt, som utaf de till egendomen hörande 201 tunne- $18 \frac{1}{2}$ kappland jord, vore endast 43 tunneland uppodlade och återstående marken erbjöd ett ypperligt tillfälle för landtbruks-elever att erhålla undervisning uti uppodling af oländiga fält. Genom aktie-teckning bereddes tillgång till en del af köpeskillingen, hvilken uppgick till 22,222 R:dr 10 sk. 8 rist. B:ko. 1840 upprättades stadgar för Jordbruks-institutet, i hvilka bestämdes undervisningen, arbets-ordningen, villkoren för elevernas antagande, styrelsen och hushållningen vid institutet. Den 1:sta April 1840, efter det nödiga föreståndare och lärare blifvit antagne, börjades undervisningen och 9 elever mottogos genast. Deras antal har sedermera årligen tilltagit och nyttan af institutet, genom redan kringspridde, från institutet utgångne rättare-elever, har försports, och de husbönder, som erhållit eleverne i sin tjänst, hafva funnit sig med dem synnerligen belätne. De äro egentligen undervisade uti praktiska jordbruket och huru jorden skall behandlas för att, i hvarje olika fall, lemna högsta afkastningen. Arealen på Orup är i ekonomiskt hänseende något inskränkt, för att lemna eleverna undervisning i den vidsträcktare landt-ekonomien; dock meddelar Läraren äfven härutinnan underrättelser åt eleverna, i synnerhet åt dem utaf ståndspersons-klassen. Institutets ledare hafva väl flere gånger funnit sig i brydsamheter i afseende på institutets pekuniära tillgångar, men deruti rönt en betydlig lättnad genom det anslag med 1,000 R:dr Banko årligen, som Eders Kongl. Majt allernådigst beviljat. Ännu och så länge stället icke varit försedt med för nyodlingsföretag tillräckliga byggnader, hvilka förorsakat dryga utgifter, är penninge-förlägenheten icke hafven. Hoppet att få bibehålla oförändradt, om icke tillökadt ofvannämnde anslag, utgör till stor del villkoret för inrättningens bestånd. Vidsträckta odlingar och i följd deraf nödige ansedda byggnader å stället, hafva icke ännu, ehuru grödorna varit sällsynta och ovanligt gifvande, kunnat hembära tillräcklig inkomst för utgifternas betäckande. Elevernas antal för närvarande uppgår till 20, och 49 elever äro utexamierade från institutet. Detta

antal vore nära dubbelt om utrymme och andra lokala omständigheter medgäfvos intagande af alla dem, som söka inträde vid institutet. De lärarika föredömen institutet meddelat och den större uppmärksamhet Possessionater och öfrige ståndspersoner sjelfve ägna åt egendoms-förvaltning, hafva, i för-
 ening med de tillfällen till fördelaktig afsättning, som uppkommit genom åtskillige nya hamn-anläggningar och i följd deraf utvidgad handelsrörelse, synbarligen upphjelpit jordbruket inom Länets och i synnerhet har åkerns brukningssätt gjort ett betydligt steg framåt, genom odling af klöfver och andra artificiella foderväxter, hvilka nu mera, så väl vid herregården som vid bondens hemman äro nästan allmänna och intagit sin rätta plats i cirkulationer med sädes och rot-växter. Rågen, Länets hufvudsakliga vintersäde, har under under våta åren 1840 och 1841 å åtskillige orter slagit fel. Hvetes-odlingen, som är vanskelig, drifves icke ens till ortens eget behof, och sällan utskeppas något deraf till andra orter. Korn deremot och hafre utgöra ortens hufvudsakliga handels-artikel, i synnerhet tvåradiga kornet, hvilket allt mer och mer uttränger det sexradiga, af orsak att det trifves bättre, både på hård och lös jord, gifver mera afkastning både i kvantitet och kvalitet, är mera efterfrågadt i handel och betalas högre. Den förmodan att tvåradiga kornet skulle utsuga jorden allt för mycket och lemna mindre tjenlig halm till utfordring, anses af kunnige och erfarne jordbrukare ogrundadt. Rapsat och hvitbete-odlingen har, i synnerhet i närheten af städerna, fortgått, dock har den förra minskats hos allmogen, som icke kan undvara fodertillgång och för närvarande fortsättes odlingen af hvitbeter i större skala endast i närheten af Landskrona, hvarest sockerberedning af hvitbeter ännu pågår. Lin och hampa odlas betydligt i skogstrakterne, men å slättlandet icke till innevånarnes behof, utan uppköpes från andra orter. Odlingen af humle förekommer sällan. Potates-planterandet fortgår med lika ihärdighet och synes vara i tilltagande, hvilket kan tillskrifvas de i sednare åren å mångfalldiga ställen inrättade ång- och konst-brännerier, hvarvid tillverkas en nära oerhörd kvantitet brännvin, i synnerhet vid de trakter hvarest tillgång på eldbrand är mera ymnig. Denna hantering har i allmänhet ansetts lönande och den fabriksmässiga tillverkningen undanröjdt många af husbehofspannorne, hvilka icke anses kunna tälla med de förra.

På det egentliga slättlandet återstår föga jord att odla; men i skogstrakten och der belägna större egendomar hafva nya odlingar i större skala

fortgått. Ibland dessa egendomar må nämnas Marsvinsholm, Gedsholmen Tjutegården, Zireköpinke, Svaluf, Axelvold, Börringe, Rögla, Öfveds Kloster och Södertow, och hvilka odlingar, efter jordmånens mer eller mindre goda beskaffenhet, lemnat ägarne nöjaktig afkastning. Desse, så väl som de odlingar, hvilka till oräkelig mängd skett hos bönder och å mindre egendomar, hafva tillkommit genom jordinnehafvarnes enskilda bekostnad och å flere ställen medelst aftappningar af kärr och uppbyggnad af förut oländig mark.

Förbättrade modeller af åkerredskap af alla slag hafva blifvit kringspredde dels ifrån jordbruks-institutet och dels ifrån andra ställen inom Länet, hvarest fabriker för åkerbruks-redskap, blifvit inrättade. De flere utlänningar, särdeles Tyskar, som inkommit i Länet i egenskap af jordägare, egendomsförvaltare eller arrendatorer hafva äfven i någon mån bidragit till jordbrukets förbättring och framvisat åtskillige nya gagneliga åkerbruks-redskaper.

Om beloppet af den spannemål och det brännvin som uppköpes å och utskeppas från fiskelägen saknas närmare besked; men enligt uppgifter från tullkamrarne inom Länet äro från städernes hamnar och Trelleborgs köping under sitförflutne fem åren utskeppade:

Till inrikes orter:

År 1837	218,587	tunnor spannemål
„ 1838	184,418	dito
„ 1839	240,937	dito
„ 1840	218,487	dito
„ 1841	172,165	dito.

Till Utrikes orter:

År 1837	23,997	tunnor spannemål
„ 1838	380	dito
„ 1839	61,599	dito
„ 1840	95,924	dito
„ 1841	41,729	dito.

Endast till inrikes orter:

År 1837	1,124,975	kannor brännvin
„ 1838	1,064,294	dito.

År 1839.	1,254,773	kannor brännvin
„ 1840.	1,617,512	dito
„ 1841.	1,170,312	dito.

Ängs-odlingen har deremot under sednare åren icke vunnit särdeles framgång, och ehuru några mindre öfvervattningar på ett och annat ställe blifvit försökte, har, i anseende till den mindre skala, hvaruti företaget skett, resultatet icke blifvit anmaldt. Ängsmarken är i förhållande till öppna åkerjorden ganska ringa, och som gamla ängen anses för mindre gifvande, har den för det mästa blifvit uppvänd till åker, medelst plog- eller flåhackning. Häraf må man likväl icke sluta att hö-afkastningen blifvit mindre. Införskrifningen af klöfver och andra gräsfrön, som för några år sedan uppgick till 2 å 3,000 #, stiger nu till flera hundra tusendets #, af hvilka det mesta utsås här i Länet och de gamla förut litet gifvande ängar framstå såsom artificiella med förädlade växter till mångdubblade kvantiteter. Häraf, och ehuru betesmarkerna jemväl förminskats i samma mån som odlingen tilltagit, har häst- och boskapsskötseln, *ortens andra hufvudnäring*, kunnat fortgå och till och med varit i tilltagande. Höga priser så väl på hästar som fäkreatur hafva varit en mäktig väckelse till pålägg och uppfödande af kreatur. Få stuterier finnas å herregårdarne och hästafveln är till betydlig del kommen i allmogens händer, hvartill förändringen af Flyinge stuteri till Hingst-depôt med ökad antal hingstar, bidragit. Hågen för uppfödande af halfblod- och helblod-hästar snarare af- än tilltager, emedan dessa kreatur anses mindre passande för vårt kalla klimat och tyngre arbete vid jordbruket, hvilket fordrar starkare och grofvare hästkreatur, som, då tillgång saknas i orten, esomoftast införskrifvas från Danmark; dock har man inom Torna härad anskaffat en clevelands-hingst af ovanlig storlek och stark kroppsbyggnad, hvilken blifvit begagnad till en mängd stons betäckande. Dock hafva, för häst-racernas förbättring, fullblods-hingstar blifvit införskrifna och icke mindre än 14 st. funnos år 1841 å särskildte ställen inom Länet. De årliga kapplöpningarne vid Helsingborg och prisutdelningen för unghästar, tros äfven hafva väckt håg hos allmogen till häst-afvel.

Ej mindre å större egendomar, än äfven af allmogen socknévis, hafva för hornboskaps-racernas förbättring tjurar och kor af utländske racer blifvit införskrifne och man har allmänt funnit nytta och behovet af fort-

plantandet af samma racer, hvilka här trifyts väl, utan att tarvva annan eller starkare utfodring än vanlige kreatur. Betydlig tillökning i antalet af hållne kor har också förmärkts och mjölkhushållningen börjat å flera egendomar att handhållas på Hollsteinsk method. Detta oakadt införskrifves ännu Norrländskt och Finskt smör och priserna derå hafva nästan alltjemt varit höga, men man hoppas att ladugårds-produkterna framdeles skola så tilltaga, att icke allenast ortens behof deraf skall fyllas, utan afsalu deraf kunna ske till andra orter.

I anseende till vidsträckta odlingsföretag och deraf följande behof af större antal drag-kreatur, har något betydligt afsalu af kreatur till främmande orter icke kunnat ske; och priset å kött har nästan här i orten varit lika högt som i hufvudstaden.

Får-afveln har under en längre tid förädlats, medelst införskrifning af fina elektoralfår. Desse hafva dock funnits mindre passande för orten och införskrifning skett af gröfre och lång-ulliga får från England, dem allmogén i synnerhet omtyckt, såsom mera ullrika och för fuktiga klimatet passande. Å Börringe egendom har schäfferiet blifvit utvigadt och fårens antal derstädes uppgifves uppgå till icke mindre än 3,000. Quantiteterna af ull å årliga ullmarknaderna här i staden, synas väl vara något förminskade, men orsaken hertill vill man tillskrifva dels nedläggningen af schäfferierna vid Skillinge och Bollerup inom Christianstads Län, dels ock den omständighet, att åtskillige schäfferi-ägare på förhand bortsluta sitt ull-parti och afsändt det till annor ort. Hufvudsakliga orsaken lär likväl vara den, att endast 2 å 3 köpare infinna sig i Malmö och hvilka förut öfverenskommit om ett, mot Possessionaternes beräkning, nedtryckt pris. Huruvida de vid sista Riksdag vidtagne åtgärder, att tillhandahålla vederbörande ull-magazin och ull-sorterare, i framtiden bidraga till ullproduktionen och afsättningen är ännu för tidigt att bedöma, emedan de icke varit hittills nog kända att tillitas.

Ett Bolag, som förenat sig om en kard- och kamulls-machin, har väl här i staden varit bildadt, men nu mera blifvit upplöst, emedan handteringen icke ansågs lönande.

Innan jag afslutar afhandlingen om ortens hufvudnäringar, jordbruk och boskaps-

boskapsskötsel, anser jag mig icke böra lemna obemärkt den uppmuntran Kongl. Hushållnings-sällskapet, så vidt dess små tillgångar medgifva, lemna åt desse näringar, medelst utdelningar af priser vid täflings-plöjningar, anställde å åtskillige delar i Länets och för uppfödandet och framvisandet af bästa kreatur; hvilka priser i icke ringa mån bidraga till näringarnes upphjelpande. Såsom förtjent att jemväl anmärkas, är ett berömvärdt företag under benämning af Skabersjö gille tillkommit, och hvilket den 9 Juni hvarje år firas, under godsägarens styrelse med biträde af en del godsets åboer och hvarvid utdelas, på godsägarens bekostnad, särskilda belöningar till skolbarnen för läsning och skrifning, till äldre af godsets underhållande för den bästa spånad och väfnad, för odlingar, produktion af den renaste och viktigaste spannemålen, uppfödd god häst- och horn-boskap, får- och svin-kreatur, förfärdigad åker-redskap och trädplanteringar. Härförutan hafva inom Wemmenhög's härad å Jordberga egendom täflings-plöjningar jemväl blifvit anställda och priser årligen utdelats, samt inom Färs härad en förening bildats, hvilken å Öfveds Klosters egendom viss tid årligen äfven låter anställa enahanda plöjningar och så väl härvid, som vid en på samma gång förekommande exposition af häst- och fäkkreatur, priser och belöningar tilldelas dem, som deraf göra sig förtjente. Om desse belöningar täflas och hafva de redan i många afseenden hemburit till stiftaren tillfredsställande frukter.

Skogarne.

Å norra delen af Länets, som egentligen räknas för skogsbygd, äro laga skiften dels afslutade och dels under verkställighet. I samma mån desse fortgå och skiftesägarna tillträda nya planerna, afverkas skogen, utan att någon återplantering å sådana ställen ännu blifvit påtänkt. Uppmaningar och råd emot ett dylikt hushållssätt har Hushållnings-sällskapet vid sina årliga sammanträden meddelat och, genom spridandet af den genom Eders Kongl. Maj:ts Nådiga föranstaltande utgifna handbok rörande hushållningen, sökt främja en bättre skogsplantering; men några verkningar häraf hafva ännu icke visat sig i skogstrakten; hvaremot dessa blifvit mera märkbara å slättlandet, hvarest, i synnerhet vid de större egendomarne, dit Forstmän så väl från Dannemark, som Tyskland, till skogarnes uppmätning, taxering och systematiska behandling, blifvit införskrifne. Allmogen å slättbygden planterar sällan annan skog än pilträd i skillnads-linierne, af hvilka träd hemtas dels

bränsle och dels vidjer till taktäckning. Byggnads-materialier af fur och gran inköpas dels i sjöstäderna och dels af ankommande försäljare från Smålands eller Christianstads Län. Till fällning af träd nyttjas vid herregårdarne sågar; men de hit ankomne exemplaren sågar från Nyby bruk hafva icke blifvit begagnade af den anledning att de anses för korta till fällning af den större ek- och bokskog, hvilken är allmännast här i orten. Några sågverk finnas visserligen inom Länet, men afverkningen dervid inskränker sig till några mindre betydliga partier af ek- och bok-plankor samt stolpar till korsverkshusen. Dessa äro de allmännaste i orten och byggnadssättet har under sednare åren icke undergått någon synnerlig förändring, utom det, att allmogen å få ställen börjat uppföra byggnader med så kallade råsten, den allmogen sjelf tillverkar. En större brist på skog till eldbrand ersättes af ännu tillräcklig tillgång på torf, som nästan i alla delar af Länet allmänt gagnas, i synnerhet å de orter, för hvilka stenköl icke med bekvämlighet kunna åtkommas.

Stenkolsgrufvan vid Höganäs anses under sednare fem åren hafva haft mera afsättning än tillföre, dels derigenom att stenkolen blifvit använde till flere ångfartyg, dels derigenom att större requisitioner af eldfast tegel, erbjudit tillfället till denna fabrikations bedrifvande i vidsträcktare skala än hitills skett. Utgifterna vid stenkolsbrytningen i en sumpig och vattensjuk trakt äro likväl allt för kännbara, och, om icke företaget understöddes af enskilda välviljan, skulle denna nyttiga och nära oundgängliga inrättning icke kunna äga bestånd. Gamla opinionen om Svenska stenkolens mindre godhet i jemförelse med Engelska kolstybben är fortfarande; dock hoppas man att genom eldfasta lerans bearbetning och förtjensten deraf, äfven hädanefter kunna fortsätta stenkolsbrytningen. Fabrikationen af lerkärl fortgår i större skala och afsättningen är temligen liflig.

Fabriker å landet.

Tabellen visar antalet af dessa och personer som dervid hafva sysselsättning. Tillverkningsvärdet för samtliga har, under förlidet år, utgjort 59,174 Rdr Banko, och någon synnerlig förändring under sednare 5 åren är ej att anmärka.

Bi-näringar. På slättlandet finnas nästan inga andra än brännvinsbränningen och fiske vid sjökusterna. Från skogstrakterna afsättas trädvaror, färdiggjord vagnredskap och väfnader, för hvilka skogsboen vanligtvis till-

byter sig spannemål. Jagt och djurfång idkas föga och sillfisket har, särdeles de seduare åren, i betydlig mån aftagit. Brännvins-bränningen deremot, tillvägabragd med de många tillkomne ång- och konst-pannor, synes hafva fått en ökad fart, och om än den inbringar någon båtnad för fabrikanten, är den dock för menskligheten mindre gänelig.

§ 4.

Kammar-Verk.

Hemmans-klyfningen är, som jag förut nämnt, i tilltagande, hvartill fortsatta reduktioner af de åtskillige herregårdar underlagde gods i sin mån jemväl bidraga.

Sedan sista Femårsberättelsen afgafs, hafva 74 mantal Krono-rusthåll och 1 mantal Kronohemman blifvit köpte till skatte, men någon förmedling eller vidare förändring af hemman har icke ägt rum.

Tullmjöl-qvarnarnes antal, uppgående till 329 st. med 451 par stenar, har ökats till 359 st. med 513 par stenar.

Stats-bidrag.

Enligt förra Femårs-berättelsen utgjorde desse 856,171 R:dr 44 sk. 9 r:st. Banko. De uppgå nu till 855,219 R:dr 20 sk. 8 r:st. Orsaken till minskningen uppkommer deraf, att Lagmans-räntan och bevillning af arrendatorer upphört och att mantals-penningar och personella bevillningen blifvit nedsatte.

Då den förmögnares egendom särskilt beskattas, anses de personella skydds-afgifter, hvilka visserligen drabba den fattige till lika belopp som den rike, icke vara obilliga, hvaremot de afdrag, som, under namn af bevillning, ske å tjenstemäns vanligen knappa löner och arfvoden, äro för dem mera tryckande. Uppbördens af krono-utskylder försiggår med mera ordentlighet och mera lättnad, så länge böter äga rum för den som åsidosätter att i behörig tid erlägga sin skatt. Bland de tyngre utskylder som vidlåda jordbruket, räknas vanligen tionden, i synnerhet den som är före-

nad med forslings-skyldighet, hvarigenom lösnings-priset mer än billigt stegras.

Af Jordeboks-räntan äro anslagne till boställs-, rusthålls- och augments-hemman vid Skånska Kongl. Hussar- och Dragon-regementerna:

Indeld ränta 28,358: 40. 8.

421 tunnor 26 kappar Krono-tionde-spannemål

efter krono-värdet 36 sk. tunnan 316: 17. 3.

Summa B:ko R:dr 28,675: 9. 11.

Knekte-rote-frihets-medel utbetalas endast af städerna för den dertill lydande och till hemmantal uppskattade jord.

Politie. Uti detta Län äro, till ordningens vidmakthållande, ej andra allmänna anstalter vidtagne, än som lag, författningar och instruktioner ålägga vederbörande tjenstemän. 5 Kronofogdar, 25 Krono-länsmän, 2 Landsfiskaler och Stadsfiskaler i städerna hafva hittills kunnat handhafva polisen, och uppfyllt sitt kall, så vidt oordningar på förhand kunnat förekommas. De anstalter, som härmed hafva sammanhang, äro fängelser och korrektionshus.

Länshäktet här i staden, som utgöres af sex rum, är både för inskränkt till utrymmet och till läget ännu mera olämpligt, emedan desse rum äro placerade i samma byggnader som korrektions- och fästnings-rummen, derigenom en ständig kommunikation med läns- och fästnings-fångar beredes och är omöjlig att förekomma. Något särskilt rum för dem som skola afstraffas med vatten och bröd finnes ej att tillgå, utan har man hittills fått begagna platser härtill utaf fästningsrummen. Ledamöter af Kongl. Fångstyrelsen, som årligen besöka stället, äfvensom Rikets Ständers Justitiæ-Ombudsman vid sin härvaro, hafva tagit kännedom om förhållandet, hvilket är enahanda med Landskrona länsfängelse. Behovvet att anskaffa andra häkten, konstruerade på annat sätt och skiljde från fästnings- och korrektionshus är således af högsta nöden påkalladt. Häradsbäkten underhållas i ett vanligt skick, hvilket likväl icke är svarande mot ändamålet, enär utrymmet är inskränkt och inredningen är olämplig, i anseende dertill att alla slags fångar, vid inqvartering, måste sammanblandas. Förekommandet af dessa olägenheter har sig likväl icke så lätt, emedan allmänheten påstår sig

icke vara skyldig af egna medel nedrifva och ombygga en i öfrigt stark och grundmurad byggnad. Hvarje stad är jemväl försedd med häkte och äro desse icke synnerligen bättre inrättade än häradsbäkten, med undantag af staden Lund, som i sednare åren uppfört ett ändamålsenligt fängelse.

Bland den stora folkmängd Länet har och i anseende till bristen på binäringar, är det naturligt att lösdrifveri och försvarslöshet äga rum och vidlåda i synnerhet vissa orter. Afskedade personer från de flera existerande eller indragne värfvade Regimenten och deras afkomlingar utgöra största antalet af kringvandrande och kunna sällan förmås att, på annat sätt än medelst tiggeri bereda sig näring. De öka tiggareskaran från andra orter och Länet besvärar deraf allt i den mån som samma orter lida missväxt. I flera församlingar vidtagen åtgärd, att icke meddela allmoser åt andra än socknens fattige, har visat sig ganska verksam, och skulle blifva ännu mera välgörande, om den allmännare blefve antagen. Fattigförsörjningen tillgår på det sätt, att antingen socknarne gemensamt eller ock hvarje by för sig underhålla sine fattige. Huru denna försörjning handhåves, ankommer till stor del på den omtänka och nit socknens presterskap deråt egna. Bristen på husbyggnad och eldbrand lägga svåra hinder i vägen för att, som sig bör, herbergera och sköta de arma. Tvister och rättegångar, dels församlingarne emellan, dels ock emellan de fattige å ena och församlingen å andra sidan, förekomma nästan dagligen hos Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som jemväl för icke längesedan, måste afgöra den oförväntade frågan, huruvida en tjenstgörande soldat skulle vara berättigad inflytta i den församling, inom hvilken han hade större delen af sin rote och från hvilken han, i anseende till sysselsättning å annor ort, lefvat skiljd. Sådane mer och mindre rimliga tvistigheter föranleda till de medellösas betryck och mångfaldiga bekymmer och besvär för denna auktoritet, som har att dem afhjelpa. Säkrate vägen att förekomma lättja och lösdrifveri vore bildandet af en anstalt antingen för Länet gemensamt eller för särskilda delar i hvilken kunde insättas kringstrykande personer och deras afkomlingar, för att derstädes till viss tid invänjas till arbete och sedlighet. Fängelser och korrektionshus äro uppfyllda med brottslingar, ibland hvilka det icke vore förnuftsensligt att inspärra en äldre eller yngre person, som emot samhälls-lagarne icke vidare förbrutit sig än att den fortsätter ett från barndomen och, i sällskap med föräldrarne, invandt lättjofullt kringdrifvande. Så vidt dess utrymme och tillgångar medgifva mottager rädd-

ningsanstalten i Råby vilseförda och vanartiga gossebarn, hvilkas antal för närvarande uppgå till 14. Vid denna anstalt få barnen, jemte moralisk bildning, jemväl lägga hand vid inrättningens åkerbruk och trädgårdsskötsel och sysselsättas öfriga delen af året med hvarjehanda handarbeten, såsom kardor, fogelburar, korgar, råttfällor m. m., hvilka säljas för inrättningens räkning och hvarigenom barnen göras bekanta med skyldigheten att i någon mån bidraga till sin egen försörjning. Under uppsigt af en direktion bestående af 12 ledamöter, ibland hvilka Landshöfdingen i Länet, stiftets Biskop och stora Råby församlings Kyrkoherde äro sjelfskrifne, handhafves räddnings-anstalten, hvarvid finnes en styresman, en lärare, en trädgårdsmästare, en kard- och en korg-makare. Trenne elever hafva redan från inrättningen utgått och gifvit hopp om att fortsätta sin lefnadsbana i den goda riktning den vid inrättningen fått. Enskilta välgörenheten har bildadt och framgent underhåller denna anstalt, i afseende på hvilken icke mera är att önska, än att den kunde till utrymme och verkningskrets blifva vidsträktare.

Skolor och undervisningsverket på landsbygghden, äro å slättbygghden fasta och finnas i nästan hvarje församling. I några församlingar i skogstrakterne äger väl ännu den ambulatoriska undervisningen rum; men äfven å desse orter är att förvänta förändring i detta afseende i följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga Stadga den 18 Juni 1842. Sedan verkningarne af detta stadgande hunnit att i någon betydligare mån utveckla sig, vill jag i nästa Femårsberättelse närmare redogöra angående läroanstalterna å landet, uti hvilka någon synnerlig ändring icke inträffat sedan förra Femårsberättelsen afgafs.

Nu som tillförene skötes hälsovården inom Länet af två provincial-läkare och de flere Regements- och bataljons-läkare, samt i städerna af nödigt antal stads-läkare. Färs och Frosta härader äro de orter inom Länet för hvilka särskilt läkare vore nödig, emedan de äro mera aflägsne ifrån städer och ifrån andre läkares station. Behovvet af en läkare i samma härader är å vederbörlig ort framställt och anslag till en extra provincial-läkare är att förvänta, när tillgångarne sådant medgifva. Någon allmän farsot har under sednare femårs-perioden icke inträffat och det förtroende och tillit allmänheten haft för Lasarettet och Kurhuset i Lund fortfar oförändradt. Så väl dervid anställde läkare som direktionen ägna all

möjlig uppmärksamhet för denna inrättning, som likväl i anseende till utrymmet är något inskränkt för detta folkrika Län. Utvidgning af denna anstalt vore önskvärd och af behovet nästan påkallad.

Hälsobrunnarne vid Ramlösa och Helsingborg och äfven den i sednare tider vid hemmanet Gullåkra i närheten af Lund uppfundne hälsokälla, besökas årligen nu som tillförene. Någon minskning uti brungästernas antal har i sednare åren likväl förmärkts och orsaken härtill vill man hemta af de lättade kommunikationer med utlandet, till hvilket resor nu mera kunna företagas både hastigare och för bättre priser än i fordna tider. Antalet af fattige vid Ramlösa hälsobrunn synes, tyvärr, icke vara i aftagande. Så långt tillgångarne medgifva, erhålla de fri läkarevård, underhåll och bad, af räntan för den fond Högstsallig Hans Maj:t Konung Carl XIV Johan till detta ändamål donerat.

Under ledning af en utmärkt Syssloman med biträde af en anställd läkare handhafves Central-dårhus-inrättningen här i staden i samma goda skick nu som tillförene. Hjonens antal utgöra för närvarande 220, och sedan tillbyggnaden nu mera blifvit färdig, äro hjonen bättre logerade än tillförene. Dock torde vidare tillökning i byggnaderne vara behöflig. Serafimer-Ordens-Gillet hitsänder årligen 3,000 R:dr B:ko att, såsom uppfostrings-hjelp till fattiga barn i Länet utdelas, hvilken utdelning, jemte den från Carl Johans pensionskassa, till behöfvande afskedade soldater af båda Skånska Infanteri-Regementerne, har ett välgörande inflytande på barn-uppfostran inom medellösa klassen. Sistnämnde kassa handhafves af dertill utsedde direktörer. Revision vidtages årligen. Befarad nedsättning i räntan har icke ägt rum och utdelningen har, i följd deraf, i vanlig ordning kunnat fortgå.

Provinsens 3:ne läne-anstalter: Riks-Bankens Låne-kontor här i staden, Skånska Hypotheks-föreningen och Privat-banken i Ystad, hvilkas utlånings-summa utgjorde år 1841 tillsammans ungefär 4,000,000 R:dr, underlätta penninge-omsättningarne till betydlig vinst för rörelsen, som dessutom upphjelpes af lån ur Sparbankerna i Länet och Skånska städernas Brandförsäkrings-fond. Denna sednare, jemte sparbankerna, hade tillsammans under nämnde år ett rörelse-kapital, uppgående till omkring en half million R:dr. Med skäl kunde man vänta att någon klagan öfver penninge-brist icke skulle förspörjas, men under missväxt-år, eller då spannemålen måste afyttras till

ett nedtryckt pris, är här i orten lika stor penninge-brist som annorstädes, i synnerhet är förlägenheten störst hos dem, som under goda år ingått uti stegrade och mindre väl beräknade fastighetsköp och arrenden. Privatbanken i Ystad har, under sednare femårs-perioden, erhållit ny oktroj och sparbanker äro inrättade å landet vid Höganäs stenkolsgrufva och inom Färs härad, och äfven dessa banker fortfara att vara starkt anlitade af insättare och låntagare. Att alla desse låneanstalter bidraga till upphjelpandet af näringarne är otvifvelaktigt; men lika säkert är ock att diskont-lånen äro svåra för jordbrukaren att reglera och ofta föranleda till hans förfall.

Bland de mäst tryckande onera för jordbruket, som fordrar alla sorters arbetskrafter, anses väglagning och skjutsning. Att döma af vägarnes usla beskaffenhet skulle man kunna tro att väghållningen å flere orter försumrades. Förhållandet är likväl annorlunda. Milliontals lass grus utföras årligen på vägarne, men då underlaget består af lera, hvilken af några timmars regn upplöses och så kallade qvicksänken uppkomma, nedsjunker gruset, efter hvilket, då vägen upptorkar, minsta spår ej finnes. I sednare tider, och genom årligt påförande af sten, har man ändtligen hunnit så långt, att resande alla årstider kunna framkomma, utan att med kreatur och lass fastna; men af detta lagningssätt blir likväl vägen ständigt ojemn och obeqvämlig att färdas. Inseende dessa svårigheter så väl för resande, som väghållningsskyldige, har jag varit betänkt på en framställning till de sistnämnde, rörande förbättring af den svåra vägsträckan emellan staden Lund och Hufva gästgifvaregård, till hvilken framställning jag hämtade anledning af Rikets Ständers, vid sista Riksdag, medgifne anslag af en summa till fond och bidräde för väg-anläggningar. Styrelsen öfver allmänna väg och vattenbyggnader hade låtit, genom vederbörande Distrikt-chef, undersöka vägens beskaffenhet, och funnit att den icke annorlunda än genom makadamisering kunde upphjelpas och hvartill kostnaden ansetts uppgå till 88,678 R:dr 34 sk. Banko. Vid derefter hållne sammanträden hafva Lunds stads innevånare bestämt, samt Torna och Frosta häraders väghållningsskyldige mer och mindre enhälligt beslutat verkställigheten af vägförbättringen, mot villkor att $\frac{2}{3}$ -delar af förslagssumman erhöles af allmänna medel. Sedan kartor och handlingar i detta ärende genom Styrelsen öfver väg- och vattenbyggnader blifvit insända till Eders Kongl. Maj:t, har Styrelsen erhållit Nådig befall-

befallning, att, enär nu återstående tillgångar icke medgäfvos att anvisa de $\frac{2}{3}$ -delarne af förslagssumman på stats-anslaget, taga samma andelar i beräkning i det sammmandrag å till allmänna arbeten erforderlige anslag, som borde Eders Kongl. Maj:ts underställas, till grund för afgifvande af Nådiga proposition till Rikets näst sammanträdande Ständer. Med underdånig tacksamhet hafva Länets innevånare mottagit underrättelse om detta Eders Kongl. Maj:ts Nådiga tillgörande och hysa det hopp att både Regering och Ständer behjerta ej mindre de svårigheter resande på en usel och djup väg hafva att bekämpa, än äfven de mödor och arbeten väghållningss-skyldige nästan fruktlöst nedlägga å en så beskaffad väg, samt slutligen den obehaglighet Läns-styrelse och Krono-betjening ständigt orättmätigt få vidkännas. Under sednare femårs-perioden hafva vägdelningar försiggått och vunnit fastställelse å en del inom Luggude härad och alla allmänna vägar inom Oxie, Skytts samt Herrestads härader.

Skjutsningen utgöres nu som tillföre af anslagne reserv-hemman och å några ställen jemväl af hållskjuts. Denne sistnämnde söker man så småningom att indraga, emot förstärkningar af reserv-lag och billig ersättning till detsamma för ökadt skjutsningsbevar. Vid Dahlby gästgifveri är hållskjuts, under den sednare femårs-perioden, afskaffad och frågor om indragning af samma skjuts vid andra gästgifvaregårdar äro väckta, men ännu icke afslutade. Öfverallt och i synnerhet å slättbygden, hvarest, som förut blifvit nämnt, åkerbruket gör anspråk på alla arbetskrafter, vore man sinnad att upplåta skjutsningen till entreprenörer, eller ock att diligencer och forvagnar inrättades; men som vägarne, i synnerhet vissa årstider, befinnas i uselt skick, tror jag icke att skjutsning kan utgöras annorlunda än som nu sker. Angeläget är alltså, att vägförbättringar påtänkas innan någon lämplig och varaktig ändring i skjutsväsendet är att förvänta.

Posthemman inom Länets finnas icke, utan endast postförare, hvilka allmänligen klaga öfver den ringa lega dem tilldelas, helst de, om än vägarne äro svåra, nu mera alltid äro skyldige att, jemte post-väskan, skjutsa åtföljande postiljon. I förra tider, och då ridhäst fick begagnas, voro klagomålen mera sällsporda.

Större eller mera märkbara eldsvådor hafva icke å landet inträffat, och sanktionerade Brandstods-förordningar finnas inom alla härader.

Någon ny marknad har icke tillkommit och de årliga vid Hörby, Trelleborg, Annelöf och Skurup hållas i vanlig ordning.

§ 5.

Städer.

Malmö. Stadens folkmängd, hvartill jemväl räknas garnisonen, utgör för närvarande 9,862 personer, af hvilka 5,542 äro mantalsskrifne. Folknummern har således ökat sig med icke mindre än 738 personer sedan sista Femårs-berrättelsen afgafs. Orsaken till ökningen vill man hämta till någon del från tillkomsten af flere fabriker och manufakturier, hvilka jemväl föranlett till införskrifning af åtskillige utlänningar, dels ock har man ansett arbetande klassens fortfarande böjelse att ingå i tidiga äktenskap, utan all beräkning af möjligheten att försörja sig och de sina, bidraga till folkökningen. Handel och sjöfart, vanliga handtverks-yrken, fabriker och jordbruk utgöra stadens innevänars allmänna näringsfång. Den inrikes handeln omfattar förnämligast provinsens produkter af spannemål och brännvin, hvilka härifrån försändas till Stockholm, Bohus län, Hallands, Blekinge och norra orterna; hvaremot hitföres jern, tjära, timmer, bräder och ved. Utrikes handeln från produktions-orterne direkte inskränker sig till import af salt, vin, stenkol, sill, torr fisk, tran, olja, lin och hampa; hvaremot kolonial- och manufaktur-varor, jemte specerier, för det mesta hämtas från Köpenhamn och Lübeck, samt tobaksblader och stjelk från Bremen. Till utrikes orter exporteras, särdeles vissa år, såsom under förra och detta, betydliga partier spannemål och frövaror, samt i mindre quantiteter jern, spik, tjära, beck och bräder, hitkomne från andra inrikes orter, jemte kreatursben och oljekakor. Handeln och sjöfarten så väl på ut- som inrikes orter, som af regjan anförde skäl ett och annat af de sednare åren varit snart afbruten, har emot slutet af det sistförflutna och vid första öppet vatten under innevarande år återtagit sitt förra lif, hvilket likväl icke torde kunna påräknas såsom fortfarande, med afseende å de utvidgade handels-rättigheter Trelleborgs by skall hafva erhållit, genom dess förklarande för en af stad oberoende köping.

För det närvarande finnas i staden burskaps-ägande 75 handlande, 8

hökeri-handlande, 2 skeppsklarerare och 2 mäklare. Antalet af stadens fartyg var vid sista Femårsberättelsens afgifvande 44 st., med ett lästetal af 1,591 $\frac{1}{100}$. Oaktadt under tiden, flera af dessa fartyg förolyckats, utgör antalet ännu 48 st., till ett lästetal af 1,853 $\frac{6}{100}$, deribland befinna sig numera flere af större dräktighet och 2:ne ångfartyg, det ena af 70 och det andra af 20 hästars kraft. Med dessa underhålles liflig kommunikation med Köpenhamn och det större ångfartyget besöker tillika reguliert hvarje vecka Lübeck, och är för närvarande det enda ångfartyg som uppehåller kommunikationen deremellan och Köpenhamn, hvarigenom icke obetydlig fraktförtjenst uppkommer. År 1842 lopp af stapeln det första här på stället byggda fartyg, en skonert af omkring 70 lästers dräktighet.

Både handeln och sjöfarten hafva vunnit mycken lättnad och bekvämlighet genom det under sistförflutne qvinqvennum utförde storartade arbete, medelst den i fordua tider utan anseende varande hamnens utvidgande, förseende med stenquaier och fördjupning, så att ända till 12 à 14 fot djupgående fartyg nu mera upplöpa ända till staden och Tullpackhuset.

Af de skäl, som i sista Femårs-berättelsen finnas utvecklade, fortfar ännu handtverkarnes svaga belägenhet. Deras och öfrige närings-iddkares antal uppgifves till: 3 bleckslagare, 3 bokbindare, 1 bundtmakare, 3 garfvare, 1 sämskmakare, 5 timmermästare, 7 tunnbindare, 4 vagnmakare, 1 badare, 13 bagare, 2 barberare, 1 bokhandlare, 2 boktryckare, 1 brandmästare, 20 bryggare, 20 krögare, 2 konditorer, 2 gästgifvare, 1 korgmakare, 3 glasmästare, 3 guld- och silfver-arbetare, 4 gördelmakare, 2 handskmakare, 3 hattmakare, 6 hofslagare, 3 kakelugnsmakare, 2 kammakare, 4 klensmeder, 5 kopparslagare, 4 murmästare, 7 målare, 1 perukmakare, 3 repslagare, 5 sadelmakare, 1 segelsömmare, 3 sockerbagare, 19 skomakare, 14 skräddare, 8 snickare, 6 svarfvare, 1 hästqvarns-möllare, 12 andra möllare, 1 pumpmakare, 17 skeppare, 15 slagtare, 1 stentryckare, 1 schweitzer-pastej-bagare, 2 traktörer och 1 vårdshusidkare.

Följande fabriker finnas:

1 Tobaksfabrik	med 136 arbetare	och 65,737	R:dr tillverkningsvärde.
1 Bandfabrik	med 2 dito	och 233	— dito.
2 Klädesfabrik	med 22 dito	och 8,975	— dito.
1 Cichoriefabrik	med 17 dito	och 23,958	— dito.

4	Färgerier	med 11 arbetare och	2,299	R:dr	uppgifven	arbetslön.
2	Garfverier för beredning af läder på engelska sättet	med 11 arbetare och	23,669	R:dr	tillverkningsvärde.	
1	Jerngjuteri	med 42 dito och	28,200	—	dito.	
1	Kortfabrik	med 8 dito och	2,886	—	dito.	
1	Ljus-stöperi	med 3 dito och	600	—	dito.	
1	Mechanisk verkstad m.	17 dito och	6,400	—	dito.	
1	Nålfabrik	med 1 dito och	350	—	dito.	
1	Oljeslageri	med 5 dito och	12,400	—	dito.	
1	Repslageri	med 8 dito och	3,443	—	dito.	
1	Sirupsfabrik för bearbetande af potatis	med	200	—	dito.	
1	Socketbruk	med 13 arbetare och	25,917	—	dito.	
1	Stärkelsebruk	med 3 dito och	1,800	—	dito.	
1	Såpebruk	med	3,400	—	dito.	
1	Tapetfabrik	med	500	R:dr	uppgifven	arbetslön.
1	Tvålfabrik	med	500	—	tillverkningsvärde.	
3	Urfabriker	med 10 arbetare och	1,151	—	dito.	
1	Vagnfabrik	med 8 dito och	2,200	—	dito.	
2	Ätticke-bryggerier	med	374	—	dito.	

Af desse uppgifter vill det synas, som om lågen för anläggande och bedrifvande af fabriker vore i tilltagande. Tobaks- och cichorie-fabrikerne hafva i synnerhet vunnit förkofran och ett jerngjuteri med mechanisk verkstad har tillvunnit sig allmänhetens rättmätiga uppmärksamhet. Ett mechaniskt spinneri har blifvit nedlagdt, äfvensom tillverkningen af hvitbets-socker vid 2:ne sockerbruk under sednare femårs-perioden både tillkommit och afstannat. En fabrik för tillverkning af friktions-tändstickor är anlagd och en annan sådan, beräknad på export till främmande länder, är redan privilegierad. En strump-fabrik i större skala är under anläggning och en handskmakare-verkstad i den mån utvidgad att den med en större fabrik kan jämföras. Ett bryggeri af vidstäckt omfattning för tillverkning af så kalladt Beyerskt öl och dricka är anlagdt å stads-egendomen Möllevängen.

Bland innevånarnes binäring må nämnas jordbruket, som kanske här, mer än annorstädes, tillvunnit sig uppmärksamhet. Utom vanliga odlingen af säd, potatis och hvarjehanda foderväxter, har under sednare qvinqvenni-

um i större mängd planterats cichoria och hvitbetor. Sistnämnde odling har likväl afstannat, efter det sockerbruken blifvit nedlagde och mången så väl jordbrukare, som meddellös arbetare, gått miste om en påräknad säker förtjenst. Trägårdsskötseln drifves nu som tillförne af förstads-åboer, som förse både denna och andra orter med trädgårdsväxter. För dem som äga ett mera utvidgadt jordbruk har odlingen af raps varit möjlig och de flesta åren hemburit lönande skördar. Uppdragandet af mulbärs-plantor och silkesodling har äfven utgjort en enskilt mans spekulation och lemnat tillfredsställande resultater.

Allmänna undervisningsverken äro:

1:o En högre lärdomsskola med 2:ne Apologistklasser.

2:o En Vexelundervisnings-skola för fattige barn, utom en mindre skola för samma ändamål.

3:o En flick-skola, som bär namn af Josephinas slöjtskola och af Hennes Majt Drottningen njuter årligt undetstöd och hvarst fattiga flickor handledas uti läsning, skrifning och vanliga fruntimmersarbeten.

4:o En Borgare-skola, der handverksgesäller och läringar en söckendagsafton i hvarje vecka undervisas i innanläsning, skrifning och räkning, *geografi, historia och teckning*.

En särskild skolstyrelse är vald för tillvägabringande af en ytterligare folk-skola, uti hvilken skola inrymmas alla de barn, som äro inom skolåldern och icke, i saknad af plats, kunnat mottagas till undervisning uti förut varande skolor.

Under sednare femårs-perioden har tillkommit en fullständig navigations-skola på statens bekostnad med undantag af en pryddig och rymlig lokal, den staden, understödd af en enskilt mans betydliga tillskott, anskaffat. Försedd med förtjenstfulla lärare, lemnar skolan de mäst grundade förhoppningar att uppfylla sin bestämmelse, att vetenskapligt bilda öfver- och under-befäl för handelsflottan. Tvenne läs-år äro endast förflutne sedan undervisningen tog sin början och synes omfattas med allmänt förtroende samt hafva gifvit mera håg för sjömannayrket i en vetenskaplig riktning.

Genom allmän välgörenhet har under sistförflutna året en småbarns-

skola blifvit bildad, der omkring 100 barn från 3 till 7 års ålder njuta vård och undervisning.

Fattigvårdens lokaler och anstalter hafva icke undergått någon förändring och få samhällen i Länet hafva gjort större uppoffringar för sina fattige än denna stad. Utgifterna, som drabba hvar och en i förhållande till förmögenhet, uttaxeras årligen af dertill utsedd kommitté och uppgår denna summa vanligen till 5 å 6,000 R:dr B:ko. Tiggeriet är också i detta samhälle mera hämmadt och inskränkt.

Bland välgörande stiftelser inom staden må äfven nämnas sparbanken, som bildades år 1824. Då sista femårs-berättelsen afgafs, uppgick insättningsfonden till 104,376 R:dr 45 sk. och bankens egen fond till 2,496 R:dr 25 sk. 1 rist, hvaremot insättningsfonden, oaktadt de sistförflutna missgynnande åren, under hvilka ungefär 50,000 Rdr B:ko årligen blifvit uttagne, nu mera, enligt sista bokslutet uppgår till 159,100 R:dr 20 sk., utom sin egen besparade fond af 5,886 R:dr 39 sk. 11 rist, af hvilken sednare fond, under de sista åren, banken lemnat bidrag till sådane undervisningsanstalter, hvilka ensamt äro beroende af enskildes bidrag och omvårdnad, såsom Jesephinas, slöjde-, borgare- och småbarns skolorne.

Handels- och handtverks-societeterne hafva tillvägabragt särskilda stiftelser och välgörenhets-inrättningar, till understöd för behöfvande medlemmar.

Tvenne apothek, hvilka hållas i godt skick, finnas, och hälsovården besörjes af 2:ne läkare med lön af staden och för öfrigt af flere i staden boende Regements-läkare. Under läkares tillsyn bedrifves vaccinationen af en föreståndare med arfvode af stadens kassa.

Eldsläckningsanstalterne äro tillökade genom en sistlidet år, emot 1,700 R:dr B:ko, inköpt större brandspruta och hålles vakt dagligen i ett af kyrktornen till tidigt upptäckande af eldsvådor inom stadens vidsträckta område.

Sistlidet år inrättades ett polis-vakt-kontor, som hela dygnet är tillgängligt.

Åbyggnaderne inom staden och dess område äro uti Skånska städernas bolag brandförsäkrade för 1,659,052 R:dr 24 sk. — Varulager och annan

löseegendom är försäkrad uti det för städerna för sådant ändamål bildade bolag till ett belopp af 1,230,950 R:dr.

Stadens inkomster, beräknade efter medium af sistförflutne fem år, eller från och med år 1839 till och med sistlidet år, hafva utgjort 39,615 R:dr och utgifterna upptagas till 73,809 R:dr Banko; allt på sätt tabellen närmare utvisar.

2:o Landskrona.

Folkmängden, deribland garnisonen inberäknad, uppgår till 3,282 personer, af hvilka 1,803 äro mantalsskrifne och 1,479 icke mantalsskrifne. Nu som tillförene är stadens handel och sjöfart ringa och hamnen, den staden saknar förmåga att upphjelpa, fortfar att uppgrundas. Rikets sist för-samlade Ständer hafva väl för iståndsättande af hamnen anslagit en summa af 25,000 R:dr Banko, deraf $\frac{1}{3}$ -del borde af staden återbetalas. Detta belopp är ansedt för ringa och otillräckligt för vinnande af dermed åsyftadt ändamål, hvadan underdånig anmälan härom skett hos Eders Kongl. Majt, som anbefallt Styrelsen att verkställa vidare undersökning och uppgöra ytterligare kostnads-förslag till hamnens iståndsättande i hela dess vidd, så tidigt att samma förslag kunde, i fall Kongl. Majt i Nåder finner sådant lämpligt, föreläggas Rikets Ständer vid nästinstundande Riksdag. För den bördiga trakt, som omgifver Landskrona, vore det afven en synnerlig fördel, att hamnförbättringen blefve företagen, samt handel och sjöfart uppbringades till hvad den i gamla tider varit. Antalet af stadens fartyg upptages till 5, med 160 $\frac{59}{100}$ lästetal. Skeppsvarfvet har under sistförflutne fem åren haft obetydligt arbete, i anseende dertill att skeppsvarf blifvit anlagdt i Helsingör, åt hvilket de fleste reparationer numera anförtras. Två nya fartyg äro byggde under sednare femårs-perioden å Landskrona varf, hvars arbetförtjenst beräknas till ungefär 2,000 R:dr Banko.

Tillverkningen af hvitbets-socker fortgår och bestiger sig till ett belopp af 51,186 R årligen. Vid ett af stadens 3 färgerier är anlagd en klädes-fabrik, som drifves med 2 väfstolar, och kan årliga arbets-förtjensten anses vara 500 R:dr Bko. Garfverierna, 6 till antalet, drifvas på Engelska sättet. Bland stadens hufvud-näringar räknas åkerbruk, deraf innevånarne, i synnerhet så länge hvitbets-odlingen kan drifvas, hämtar betydlig inkomst. Stadens jordar utgöra tillsammans 1,728 tunne- 23 $\frac{3}{4}$ kappland, och med in-

komsten af de staden ensamt förbehållne jordar bestrides mångfaldiga utgifter, dem samhället i annat fall svårligen skulle mäktat utgöra.

Trivial-skolan, med 3 klasser och 2 skolor uti såkallade Gjörloffska huset för fattiga barns undervisning, bibehållas. Fattigförsörjningens inkomst af skeppsfarten utgör årligen 120 R:dr, och af stadens innevånare uttaxeras 1,700 R:dr, hvarförutan fattigförsörjningen äger en kapital-fond 16,666 R:dr 32 sk., deraf likväl räntan för 6,666 R:dr 32 sk. af framlidne handlanden Suells donation ännu icke kommit inrättningen till godo. Jemnliskt Nädig Bref af den 28 November 1835 har blifvit af Kongl. Maj:t anslagen en summa af 400 R:dr Banko, till underhåll af garnisons-församlingens fattige.

Sparbankens fond, som enligt sista Femårs-berättelsen utgjorde 17,900 R:dr Banko, uppgick vid 1842 års slut till 47,027 R:dr 43 sk. samma mynt, insatte på 833 kontriböcker.

3:o *Lund.*

Folknummern utgör 5,862 och har under sednare femårs-perioden ökat med 820 personer. Denna tillökning vill man tillskrifva dels inflyttning af flera familjer från landsbygden och dels af den omständighet, att Studerandernes antal tilltagit samt att 204 barn äro födde utöfver de dödas antal. Borgerskapet anses i allmänhet välmående, emedan de, ehuru handtverkerier och näringar icke kunna anses vara i tilltagande, hemta biförtjenster af Universitetets medlemmar och äfven någon vinning af staden tillhöriga ypperliga jordar.

Två kardefabriker hafva tillkommit, hvaremot en snus-fabrik och en fabrik för beredande af hvitbets-socker, blifvit nedlagde. Handeln, som drifves för det mästa i minut, anses vara temligen lönande. Uppförandet af prydliga byggnader fortgår, och bland de publike må nämnas ett nytt Rådhus och ett fängelse, det sednare inrättadt efter cell-systemet, och af hvilka Rådhuset kostat 10,000 R:dr och arrest-byggnaden 2,350 R:dr, allt Banko. Allmänna salu-torget har äfven blifvit betydligt utvidgadt och, efter skedd utbyte af en indragen begravningsplats, är ett nytt torg af enskild man skänkt och anlagdt, hufvudsakligen ägnadt till begagnande vid förekommande kreaturs-marknader. Desse hållas härstädes till större antal än å annan ort. Från uråldriga tider här allmogen den sed, att hvarje

Onsdag

Onsdag under Fastan införa häst- och fäkreatur till försäljning; och som desse marknader besökas af innevånare från hela Skåne och en del af Småland, är omsättningen, i synnerhet vissa år, liflig. Fattig- och arbets-inrättningen bibehålles i ett oförändradt skick, och efter det skolmästare-seminariet blifvit inrättadt och ställt i förening med förutvarande allmänna barnskolan, samt allidne Theologiae Professorn Doktor Hylanders äfven aflidna enka donerat 2:ne större tomter till samma skola, har staden derå, för begge dessa ändamål, uppfört en passande byggnad, uppgående till 5,000 R:dr Banko.

Tillförene har Helene säteri, anslaget Biskopen till lön, ingått uti det stadens jord åsatte hemmantal; men som detta säteri rätteligen tillhör landet, så har det icke ansetts böra upptagas på stadens tabell, hvilken alltså företer en olikhet i hemmantals-uppgiften, emot hvad förra tabellen upptager. Qvarnar hänföras numera till fabriks-inrättningar, och i följd deraf är deras värde uteslutet ifrån egendoms-taxerings-värdet.

4:o Ystad.

Folkmängden upptages till 2,715 mantalsskrifne och icke i mantal antecknade 1,388 eller tillsammans 4,103. Härutinnan är inberäknad en squadron af Kronprinsens Hussar-regemente, hvilken i Ystad är förlagd. Hus och tomter i Ystad uppgå till 506, af hvilka hus större delen äro brandförsäkrade i Skånska Brandförsäkrings-inrättningen till 571,007 R:dr 24 sk. Banko. Egentliga handeln bedrifves med landtmanna-produkter, såsom spannemål och brännvin och sjöfart idkas med 16 fartyg, om tillsammans 600 $\frac{38}{100}$ -dels läster samt dessutom 3 båtar, utan uppgifvet lästetal.

Fabrikerna äro:

En tobaks- och snus-fabrik med 20 arbetare och årligt tillverkningsvärde	8,395 R:dr.
En såp-fabrik med 3 arbetare	4,000 —
En cichorie-fabrik med 16 dito	3,333 — 16 sk.
En vagn-fabrik med 5 dito	1,200 —
En klädes-fabrik med 6 dito	3,204 —
Två penn-berederier med 2 dito	500 —
4 st. läder-garfverier med 8 dito	7,050 —

1 möbel-verkstad	med 1 arbetare		66 R:dr 32 sk.
1 kard-fabrik	med 9 dito		666 — 32 —
3 färgerier	med 7 dito		3,041 — 32 —
1 lack-fabrik.			279 — 8 —
1 chokolad-fabrik			50 —

Handtverkerierna här i staden äro mindre lönande och deras idkare befinna sig i allmänhet i knappa villkor.

Läro-anstalterna, en trivial-skola med 56 lärjungar och en lancaster-skola, hvarest 128 gossar åtnjuta årlig undervisning, underhållas på stadens bekostnad, i godt skick. Sjukhus- och fattigvården bestrides på samma sätt som i förra Femårs-berättelsen blifvit uppgifvet. Hamnen är under ombyggnad.

Vid 1841 års slut utgjorde Sparbankens insättnings-fond 146,994 R:dr 7 sk. och förnyade Privat-bankens utlånings-kapital vid samma tid 1,798,043 R:dr 28 sk. 6 rst., allt Banko.

5:o *Helsingborg.*

Bebos af 1802 mantalsskrifne och 1209 icke i mantal antecknade personer, eller tillsammans 3,011. Folkmängden har således minskats med 139 personer och denna minskning anses hufvudsakligen inträffad ibland de öfver- och underårige bland qvinnkön. En måttlig inkomst beredes innevånarne genom handel, åkerbruk, handtverkerier, fiske och sjöfart. Handeln består i dels export, dels kommissions-handel och dels import för stadens och ortens behof och kan ej sägas vara i aftagande. Åkerbruket omfattas med ett ökad intresse. Handtverkarna uppgifvas vara ovanligt skickliga, men i anseende till den större mängden, äro åtskillige i saknad af arbetsförtjenst. Sjöfarten har väl något tilltagit, men skulle ännu mera utvidgas om ej hamnen genom uppgrundning gjordes nära obrukbar.

Trivial-skola och fattig-skola med nödige Lärare underhållas i ett ordentligt skick och undervisning meddelas fortfarande åt stadens barn. I stadens fattighus inrymmas 20 fattige och öfrige, omkring 140, uppbära penningar, till understöd, qvartalsvis.

Stadens inkomster uppskattas till 6,664 R:dr 23 sk. 4 rst. och vanlige

utgifter till 6,885 R:dr 11 sk. 9 rst., allt Banko. De sednare hafva betydliggen ökats och om ej en ovanlig beredvillighet hos stadens innevånare för enskildta bidrag varit att påräkna och om den yttersta hushållsaktighet icke iakttagits, skulle mycket, som är verkställt och jemväl under utförande, ej kunnat åstadkommas. Å kyrkan, som var i ett mest förfallet skick, är lagdt nytt koppartak och reparationerne invändigt äro fullbordade, men en yttre betydlig reparation pågår. De dryga utgifterna härtill äro anskaffade dels genom samanskott och dels genom åtagen särskild dryg beskattning. Skolhus bygges, som är beräknadt att kosta omkring 14,000 R:dr Banko, och dertill fås 6,000 R:drs bidrag af Stiftets byggnadskassa; således omkring 8,000 R:dr Banko utgift för staden. Gatulysningen är bragt i ändamålsenligt skick. Inqvarterings-besväret är öfverflyttadt från den enskilde på stadskassan. Packhus och tullhus anskaffas. Kämners-Præses', Stadsfiskalens och stads-betjeningens löner äro ökade, betydliga reparationer verkställda å stadens hus samt gammal skuld betald och flere utgifter bestridde till arbeten, som äsyftat snygghet och stadens förskönande. Staden är dock i detta ögonblick skuldfri, men nödgas troligen för en del af återstående utgifter ådraga sig någon skuld.

Reverberer-verket och fabriken för tillverkning af salt-glacerade lerkärl fortgå. Vid det förra sysselsättas 8 arbetare och årliga tillverkningsvärdet uppgår till 7 å 8,000 R:dr Banko och vid det sistnämnda, hvars tillverkningsvärde upptages till ett ungefär lika belopp, arbeta 11 personer. En tobaksfabrik är äfven ombyggd, men den drifves blott obetydligt. Sparbanken stiftades 1836 och dess ansvarighetssumma uppgick vid sista bokslutet till 85,220 R:dr 44 sk. B:ko.

G:ö Skanör och Falsterbo.

Desse ställen ådraga sig icke allmänna uppmärksamheten i annat afseende än då fråga är att utmärka något synnerligt litet och inskränkt. Deras lägen utmed hafskusten å en mager och till det mästa af hafssand bestående jordmån, lemna föga hopp om någon förkofran, i synnerhet som utväg till hamn och tillfälle till sjöfart saknas. Handeln är nästan ingen; fabriker finnas inga och jordbruket, å förenämnde jordmån, föga lönande, helst ägo-rymden, i anseende till dess nästan horisontela läge vid hafsytan, är blottställd för hafvets öfersvämmande. Efter denna teckning skulle man snarligen kunna tro att innevånarne, hvilkas antal i begge städerna uppgå

till 898, deraf 517 äro mantalsskrifne, sakna nödtorftig bergning. Sådant är likväl icke förhållandet; den ringa utkomst städerna lemna, har lärt dess idoge innevånare, att å andra orter hämta försörjning för sig och hemmavarande. Skånes pålitligaste kofferdi-skeppare och öfriga sjöfolk förskrifva sig vanligtvis från dessa städer, hvilkas innevånare gjort sig allmänt aktade och kände för arbete och fridsamhet. Brott och våldsamheter förspörjas aldrig och månadtligen anmäles att ingen person derstädes finnes häktad. Enda undervisningsanstalten är en folk-skola, hvarest undervisning efter lankasterska metoden numera är införd. Sedan fattigpersonalen ökats, har en kommitté blifvit bildad, hvilken tillser att de verkliga behöfvande njuta nödigt underhåll, som uttaxeras af innevånarne. Efter det staden Malmö kommit i besittning af tolagen för strandade och bergade varor, utgöra inkomsterne 2 R:dr 16 sk. 2 r:st, gerningsören och burskaps-medel 8 R:dr 25 sk. allt B:ko, årligen. Krog, apothek eller läkare finnas icke i någondera af städerna.

Efter det jag sålunda, och i den mån tid och andra göromål medgifvit, redogjort för förhållandet inom Län^{et}, torde Allernådigst tillåtas mig i korthet få framställa verkan af den ändring Rikets kredit- och strafflagar i sednare tider undergått och hvilken verkan naturligtvis för executor är mäst i ögonen fallande. Allmänna krediten och förtroendet man och man emellan, tros till en början hafva lidit genom förordningen den 9 Maj 1835, enligt hvilken man anses vara ägare till lösegendom, utan att hafva densamma i handom. Vid utmättningsförsök hör det nästan till sällsyntheten, att icke executor mötes med en afhandling om lösegendomen, upprättad i enlighet med samma förordning. I ett enda fögderi äro, på mindre tid än 3 år, 420 sådana afhandlingar inlemnade på Kronofogdekonto^{ret}. Tillföre och innan Kongl. förordningen den 10 Juni 1841 utkom, hade borgenär mera regress till gäldenärs person och kunde vid bristande tillgång genom utverkad bysättning, snart få utrönt huruvida afhandlingen om lösegendomen vore verklig. Nu deremot, och då under-tecknade vittnen vanligtvis icke känna de särskilda aftal, som ägt rum mellan köpare och säljare, är omvägen för borgenär vida besvärligare.

I den händelse fordringen grundar sig på löpande förskrifning och borgenär, på grund deraf, kan åtkomma gäldenärs person, beror det nu mera icke på domaren att, jemlikt 9 § i 8 kapitlet Utsöknings-balken, pröfva, huru-

huruvida gäldenär bör i bysättningshåkte qvarhållas, utan är denna pröfvorätt nästan helt och hålLEN öfverlemnad åt gäldenären sjelf, på så sätt, att han, medelst begäran om konkurs och afläggande af boupptecknings-ed, förskaffar sig friheten, för att återvända till sitt hem, ofta utrustadt med betydlig löseegendom, som, emot 1835 års förordning, icke kan åtkommas. Att dessa förordningar förslappat allmänna krediten och haft och komma att hafva menligt inflytande på handel och näringar, samt att förenämnde boupptecknings-ed, stadgad såsom vilkor för frihet från hånke, medfört och medför betänkliga följder, är obestriddigt. — Här är icke stället att påyrka någon rättelse i samma stadganden; dock torde allernådigst mig tillåtas föreslå större publicitet åt de afhandlingar om löseegendom, hvilka auctoriseras af 1835 års förordning. För närvarande inlemnas dessa handlingar till domstol och Kronofogde-kontor. Vid den förra äro ofta endast domaren med några få nämndemän närvarande och å Kronofogde-kontoret endast Kronofogden. Sålunda blir afhandlingen föga känd, och något bevis rörande en persons löseegendom, i likhet med ett sådant som af domare meddelas öfver de gravationer som vidlåda en fastighet, kan icke erhållas. Ingen annan utväg återstår således, i min tanka, än att genom allmän kungörelse, åtminstone inom Länet, upplysa allmänheten om de köp, som jemlikt 1835 års förordning afslutas; i hvilket ändamål köpare borde föreläggas att, inom viss tid, inlemnå afhandlingar till Eders Maj:ts Befallningshafvande, som i allmänna kungörelser tillkännagaf förhållandet.

Det tros visserligen att stöldernes antal ökats, sedan straffbestämmelserne i någon mån undergått ändring. Att fängelserna öfverallt äro fulla och snart otillräcklige för fångpersonalen, är ett ofäktigt bevis derpå, att brotten årligen tilltaga. Att detta jemväl härrör af folkökningen, kan väl icke motsägas; men man tror sig äfven med säkerhet kunna påstå, att lindring uti de stränga bud gamla lagen stadgade för öfverträdelse, gjort allmänheten mindre skuggrädda för i synnerhet gröfre brott, för hvilkas försonande förbrytaren merendels kan påräkna lindrigare bestraffning. Långt ifrån att klandra en sådan lindring eller att anse den oförenlig med den stegrade bildning och upplysning, hvarpå tidehvarfvet rättmätigt gör anspråk, vill jag härmed endast hafva antydtt den åsigt, att all ändring eller lindring i strafflagarne vore äfventyrlig, innan man beredt nödige anstalter för verkställighet af nya påbud, eller staten föranstaltat om de hånken och

känslor, som för nya straffsystemer äro oundärliga, samt allmänheten kommit till den bildningsgrad, att den kan uppfatta straffets förhållande till brottet. Malmö Landskansli den 28 Juni 1844.

F. S. POSSE.

Eberhard Quensel.

C. G. Bråkenhielm
